

I. BRESKVA

PRE, LEK

Pripada porodici *Rosaceae*/Ruža. Većina sorti svoje poreklo vuče od sorte *Prunus persica*, odnosno od dve podvrste, *vulgaris* i *laevis*.

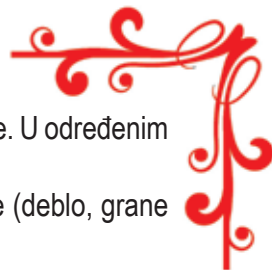

10

SLIKA 1: KROŠNJA BRESKVE

Opis: Breskva je najrasprostranjenije listopadno voće u svetu. Potiče iz Kine. Veoma rano počinje da donosi plodove. Ukoliko se primene sve agrotehničke mere u uzgoju počće da rađa već u trećoj godini, a maksimalni prinos daje već za 6 godina rasta. Dosta je otporna na sušu i osetljiva na kasni prolećni mraz. Može da naraste do visine od 7 m.

Koren je jako razvijen, višegodišnji i radijalnog izgleda, žutonarandžaste boje. U određenim uslovima može prodrati u dubinu zemlje i do 140 cm.

Stablo je visine 3-7 m. Na stablu su smešteni svi nadzemni organi breskve (deblo, grane koje čine krošnju.)

Krošnja je raznih oblika i čine je grane različitih dužina. Krošnju je moguće oblikovati orezivanjem i usmeravanjem grana.

Grane čine krošnju breskve. Na granama se nalaze pupoljci, lišće, cvetovi i plodovi. Iz stabla se razvija **centralna grana (vodica)**. Na njoj se razvijaju *bočne-sekundarne ili grane II reda*. Na granama drugog reda su raspoređene grane trećeg reda. Na svakoj grani se nalaze rodne i nerodne grančice.

Rodne su one grančice na kojima se nalaze generativni (cvetni ili mešoviti) pupoljci iz kojih se razvijaju cvetovi i plodovi, kao i odgovarajuće lišće. Grančice mogu biti:

- *mešovite (duge rodne)* grančice koje su duge i do 50 cm. Na njima se nalaze razvijeni cvetni i lisni pupoljci. Od tri pupoljka dva krajnja su cvetni, a onaj u sredini je vegetativni. Na mešovitim grančicama nastaju najkvalitetniji plodovi. Ove grančice su najznačajnije za plodnost breskve, a pri orezivanju ove grančice se ostavljaju nedirnutе. Cvetni pupoljci na ovoj grančici su kod većine bresaka raspoređeni celom dužinom. Kod manjeg broja sorti ovi pupoljci se pojavljuju na 2/3, a kod pojedinih na 1/3 gornjeg dela grančice. Na vrhu ove grančice je drveni pupoljak. Na sledećoj slici je mešovita ili duga rodna grančica.

SLIKA 2: MEŠOVITA ILI DUGA RODNA GRANČICA

- *cvetna grana (kratka rodna grana)* koja je duga 15-30 cm. Na njoj se nalaze veliki cvetni zaobljeni pupoljci i jedan vršni drveni pupoljak koji je uvek crvene boje (oko njega su cvetni pupoljci). Plodovi na ovoj grani su sitni, jer na njoj nema dovoljno lišća. Na sledećoj slici je prikazana ova grana.

SLIKA 3: CVETNA GRANA (KRATKA RODNA GRANA)

BRESKVA

- *majski buketići* (na grančici oko vegetativnog pupoljka nalaze se cvetni pupoljci u obliku buketića – pri orezivanju se ne smeju skraćivati). Ove grančice su duge 2-5 cm imaju 3-5 bočnih cvetnih pupoljaka i jedan drvni koji stoji na vrhu buketića. Retko nastaju na mladim i bujnim voćakama. Nema veći značaj za rodnost breskve ukoliko se razvije dovoljno rodnih (mešovitih) izbojaka. Na sledećoj slici je prikaz majskog buketića.

SLIKA 4: MAJSKI BUKETIĆI

- *slabe (slamnate) rodne grančice* - nastaju u zasjenenom delu krošnje, duge su 10-15 cm, na vrhu je vegetativni, a okolo su pojedinačni cvetni pupoljci – na njima nastaju loši plodovi, orezivanjem ih treba odstranjivati.

- *privremene letnje rodne grančice* (razvijaju se iz središnjih vegetativnih pupoljaka mešovitih rodnih grančica, one bi trebale da se razviju tek sledeće godine) donose loše plodove - orezivanjem ih treba odrezati do osnove. Razvijaju se kod mladih i bujnih voćaka. Po pravilu nisu rodne, ali u nekim slučajevima mogu biti i rodne.

Nerodne grančice su drvni organi koji nose samo vegetativne pupoljke iz kojih će se sledeće godine razviti nove mlade grančice. Kada ova grančica postane srednje snažna moguće ju je rezanjem pretvoriti u rodnu grančicu. Nerodna grančica je prikazana na sledećoj slici:

SLIKA 5: NERODNA DRVNA GRANČICA

Međutim, ako je u početku odmah jako snažna i ako od prve godine nosi grančice tada se radi o *vodopiji koju treba odstraniti rezanjem*. Vodopije su po pravilu dugi snažni izbojci koji rastu vertikalno. Razvijaju se iz adventivnih i latentnih pupoljaka starijih grana, ali takođe i

